

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको नगरसभामा प्रस्तुत हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको आगामी आ.ब.
२०७९/८० को प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रम, बजेट

नगरसभाबाट पारित मिति : २०७९/०३/०९

प्रमाणीकरण मिति : २०७९/०३/०९

सभा अध्यक्ष महोदय,

नेपाल राष्ट्रको ऐतिहासीक राज्य पुनःसंचरना पश्चात दोस्रो स्थानीय तह निर्वाचनबाट गठित हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको सम्मानित नगरसभामा आज हामी उपस्थित छौं। यस अवसरमा म सभाध्यक्षज्यू मार्फत सबै नगरसभाका सदस्यज्यूहरूलाई हार्दिक स्वागत गर्दछु।

लोकतन्त्रको स्थापनाका लागि हाम्रा अग्रजहरूले गर्नु भएको शताब्दी लामो संघर्ष र वलिदानीबाट प्राप्त लोकतान्त्रिक गणतन्त्रलाई संस्थगत गर्ने नेपालको संविधानले निर्दिष्ट गरेको व्यवस्थाहरूको पालना तथा कार्यान्वयन गर्दै, समृद्धि तर्फ हाम्रा पाईलाहरू केन्द्रित गर्ने प्रयास स्वरूप यस नगरमा निर्वाचित भइ हाम्रो कार्यकाल आरम्भ भएको छ। यस अवसरमा नेपाली लोकतन्त्रको स्थापनाका लागि जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात, आज्ञात सहिदहरू प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु। जनआन्दोलन, जनयुद्ध र विभिन्न सशस्त्र विद्रोहमा घाइते हुनु भएकाको स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु। आधुनिक नेपाली राजनीतिक इतिहासमा आफ्नो जीवन लोकतान्त्रिक स्थापनाका लागि समर्पण गर्दै विभिन्न आन्दोलनको नेतृत्व गर्नु हुने आदरणीय अग्रज नेताहरू स्व. वि.पि. कोइराला, पुष्पलाल श्रेष्ठ, सुवर्ण समशेर राणा, गणेशमान सिंह, कृष्ण प्रसाद भट्टराई, मनमोहन अधिकारी र गिरीजा प्रसाद कोइराला प्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु। साथै हामी सबैलाई प्यारो जनमत प्रकट गर्नुहुने सम्पूर्ण हलेसी तुवाचुङ नगरवासीहरू प्रति सभाको तर्फबाट हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु।

तिनतिर सुन्दर हिमनदिहरू दुधकोशी र सुनकोशीले आँगालो हालेको, वनजंगल, पवित्र मठमन्दिर, गुफा, देवीदेवालय, ऐतिहासिक गढी जस्ता सम्पदाहरूबाट सञ्जीत प्राकृतिक रूपमा सुन्दर नगरी हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको सम्मानित नगरसभामा आर्थिक वर्ष २०७९/८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम निर्माण गर्दा सो को पुर्व शर्तको रूपमा रहेको नगरपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम पारित गर्नुपर्ने स्थानीय सरकार संचालनऐन, २०७४ को दफा ७९ को व्यवस्थाका आधारमा आ.ब. २०७९/८० को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

सभाध्यक्ष महोदय,

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरिरहदा हाम्रो भौगोलिक बनोट, सामाजिक पृष्ठभूमि, विकासप्रतिको धारणा, हाम्रा सांस्कृतिक, आर्थिक अवस्था र राज्य पुनसंरचनाको प्रारम्भिक अभ्यास आदिका कारण जनअपेक्षा र हाम्रो आफ्नै चाहना समेत नीति तथा कार्यक्रममा सम्पूर्ण रूपमा समावेश गर्ने गराउने प्रयास पूर्ण नहुन सक्छ। यद्यपी हाम्रो संरचनागत, कानुनी र आर्थिक अवस्थाका आधारमा, हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको बजेट तथा योजना तर्जुमा समितिको सिफारिशका आधारमा नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम यस सम्मानित सभामा छलफल भई पारित हुने विश्वासका साथ पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु।

प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रममा अधिकांश प्रतिबद्धताहरू विगत आर्थिक वर्षहरूमा यसै सम्मानित सभाबाट पारित नीति तथा कार्यक्रमको समीक्षा र सोको निरन्तरतालाई ध्यान दिइएको छ भने केही विषयहरू बदलिदो परिस्थिति र उपर्युक्तताका आधारमा पेश गरिएको व्यहोरा समेत यस सम्मानित सभामा अनुरोध गर्न चाहन्छु।

हलेसी तुवाचुड नगरपालिकाको सम्पूर्ण नीति तथा कार्यक्रमबाट आत्मनिर्भर स्थानीय सरकारको उद्देश्य हासिल हुने विश्वास लिएको छु।

३. नीति तथा कार्यक्रम २०७९/८०

१ आर्थिक विकास

(क) कृषि तथा पशु-

- केरा खेतीलाई पकेटक्षेत्रको रूपमा विस्तार गरिनेछ ।
- जैविक कृषि उत्पादन र पशुपन्छीजन्य उत्पादन बढाई व्यवसायिक र औद्योगीकरणमा टेवा पुग्ने गरी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- व्यवसायिक रूपमा पशुपन्छी पालन व्यवसाय गर्ने सिल्पी समुदायलाई आवश्यकता हेरी पशुपन्छी बीमा अनुदान सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- भूमि बैंकको अवधारणालाई अवलम्बन गरी खेतीयोग्य जमिन बाझो राख्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गरिनेछ ।
- बाली तथा पशु बीमा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- नगरको कोशी करिडोर क्षेत्रमा लिफ्टिङ प्रविधिबाट सिँचाई व्यवस्थापन कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- नगरपालिकामा पशुपालन व्यवसायलाई प्रोत्साहन गरी मासुमा आत्मनिर्भर बनाईनेछ ।
- एक वडा एक कृषि/पशु पकेट क्षेत्र निर्धारण गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- जलवायु मैत्री कृषि प्रणालीमा जोड दिई रिचार्ज पोखरी निर्माण गरिनेछ ।
- कृषिजन्य वस्तुको संकलन केन्द्र स्थापना गरिनेछ ।
- कृषि उपज सामग्रीहरूको मूल्य निर्धारण गरी बजारीकरण गरिनेछ ।
- रैथाने बाली (जुनेलो, गहत, फापर) संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गरिनेछ
- बाँझो रहेको जमिनमा कागती, आँप, लिची, सुन्तला, कफी, ड्रागन फ्रुटजस्ता नगदेबाली खेती गर्ने कृषकलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- बदम र कपास खेतीलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

(ख) पर्यटन-

- हलेसी मन्दिर, तुवाचुड जायजुम, होलेसुड पार्क, सल्ले पोखरी, खोकचेलिपा, सप्तेश्वर, गुप्तेश्वर, बोझे ओडार लाहाचुड जस्ता धार्मिक तथा पर्यटकीय हिसाबले महत्वपूर्ण ठाउँको संरक्षण र व्यवस्थानमा विशेष ध्यान दिइनेछ ।
- भुम्जुगढी, खाम्तेल गढी, हलेसी गढीको उचित संरक्षण गरी पर्यटन प्रवर्द्धनमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- नगरपालिका भित्र रहेका अन्य धार्मिक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक स्थलहरूको पहिचान गरी संरक्षण सम्बर्द्धन गरिनेछ ।
- हाल निर्माणाधीन धर्मशाला, रक गार्डेन, माङ्छिम, होलेसुड पार्क जस्ता धार्मिक संरचना निर्माण कार्यलाई सम्पन्न गरिनेछ ।
- कुलपूजा देवाली थान, साकेला भूमेथान निर्माण र व्यवस्थापन गर्दै लोपोन्मुख अवस्थामा रहेको बालन, संगिनी, साकेलाशिली र मारुनी नाचलाई संरक्षण गर्दै साँस्कृतिक संग्रालय स्थापना गरिने छ ।
- स्थानीय भाषा, लिपि, साहित्य र कलालाई प्राथमिकताका साथ संरक्षण र प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

- पर्यटन प्रवर्द्धनलाई ध्यानमा राखी युवाहरूलाई दोभाषे र पर्यटक गाईड सम्बन्धि तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।

(ग) उद्योग एवं बाणिज्य:

- नगरपालिका भित्र नगरपालिकाको मापदण्ड अनुसार साना तथा मझौला उद्योग सञ्चालन गर्न चाहाने युवाहरूलाई विशेष अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।
- स्थानीय उत्पादनहरूलाई संकलन गरी बजारीकरण गर्न चाहानेहरूको लागि ५०% अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।
- वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका नागरिकहरूको ज्ञान, सीप, पुँजी र प्रविधिलाई उत्पादन र लघु उद्यमको विकासमा उपयोग गरिनेछ ।
- नगरमा सम्भावना बोकेको कृषि उत्पादन जस्तै गहत, बदाम र स्थानीय उत्पादन ढाका, खाडी जस्ता महत्वपूर्ण उत्पादनहरू नगर आगन्तुक पाहुनाहरूलाई प्रदान गर्न मायाको चिनो/कोशेलीको रूपमा विक्री वितरणको व्यवस्था मिलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- नगरका विभिन्न भागमा रहेको नदीजन्य पदार्थहरूको प्रयोग गरी निर्माण सामग्रीहरूको उत्पादन गरी रोजगारीको सिर्जना र राजस्वको वृद्धि गरिनेछ ।

(घ) सहकारी:

- स्थानीय उद्यमशिलता, सीप विकास र स्थानीय श्रोत साधनको उपयोगको माध्यमबाट स्थानीय उत्पादन अभिवृद्धि गरी आर्थिक विकास र गरिवी निवारणका लागि सहकारी संस्थाको दर्ता, नियमन र प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

२ सामाजिक विकास

(क) खानेपानी तथा सरसफाई

- वर्षातको पानी पोखरी वा जलाशयमा भण्डारण गरी थोपा सिँचाई जस्ता प्रविधिलाई प्राथमिकता साथ उपयोग गरिनेछ ।
- प्रत्येक टोल वस्तीहरूमा स्वच्छ खानेपानीको प्रबन्ध गरिनेछ ।
- जलस्रोतका मुहान पहिचान तथा संरक्षण गरिनेछ ।
- खानेपानी तथा सरसफाई आयोजनाहरूलाई जलवायु अनुकूलन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण हुने गरी दिगोपना कायम गरिनेछ ।

(ख) शिक्षा

- नगरभरीका विद्यालयहरूलाई आवश्यक कार्यालय सञ्चालन खर्च व्यवस्था गरी विद्यार्थीहरूबाट शुल्क (Zero Fee) असुलीमा शुन्य अवधारणालाई कडाई साथ लागु गरिनेछ ।

- प्रत्येक सामुदायिक विद्यालयमा इन्टरनेट सेवा र CCTV Camera जडान गरिनेछ ।
- स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरी लागू गरिनेछ ।
- स्थानीय जनशक्तिबाट स्थानीय स्तरमै उत्पादित पुनः प्रयोग गर्न मिल्ने घरेलु स्यानिटरी प्याड उत्पादन गरी लक्षित छात्राहरूलाई निःशुल्क वितरण गरिनेछ ।
- नगर शिक्षक तथा नगर बालविकास सहजकर्ताहरूलाई नियमानुसार निरन्तरता दिइनेछ ।
- नयाँ संरचना निर्माण गर्दा पक्की संरचनालाई जोड दिँदै दीगो प्रकृतिका पुराना संरचनाहरूलाई बालमैत्री हुने गरी मर्मत संभार गरिनेछ ।
- विद्यार्थीहरूको प्रतिभालाई पहिचान तथा प्रोत्साहन गर्न युवा विद्यार्थीसँग नगरपालिका तथा Talent Hunt जस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- नगरभित्रका उच्च शिक्षा (डक्टर, ईन्जिनियर र पाईलट) अध्ययन गर्न चाहने विपन्न, जेहेन्दार तथा विद्यावारिधी गर्ने विद्यार्थीहरूलाई विशेष छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिने छ ।
- नमुना बालविकास केन्द्र स्थापनाको नीति अवलम्बन गर्दै कार्यलय सहयोगी, बाल विकास सहजकर्ता र लेखापालको तलबमानमा न्यूनतम ज्यालादर कायम गरी निरन्तरता दिइनेछ ।
- विद्यार्थीहरूको दिवा खाजा कार्यक्रम प्रभावकारी बनाउन स्थानीय उत्पादनलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- शिक्षक तथा कर्मचारीको क्षमता विकास तालिम सञ्चालन गरी कार्य सम्पादनको आधारमा पुरस्कार र दण्डको व्यवस्था गरिनेछ ।
- अंग्रेजी माध्यमबाट पठन पाठन गर्ने तथा स्थानीय भाषा चाम्लिङ्ग वाम्बुले तिलुङ र मगर आदि भाषामा कक्षा सञ्चालन गर्ने विद्यालयहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

(ग) स्वास्थ्य

- सुविधासम्पन्न नगर अस्पताल निर्माण गरी स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम लागू गरिने छ ।
- नागरपालिकाभित्रका जेष्ठ नागरिक, अपाङ्ग, विपन्न एकल महिला तथा एकल पुरुषलाई निःशुल्क स्वास्थ्य बीमाको व्यवस्था गरिनेछ ।
- जेष्ठ नागरिकहरूको लागि प्रत्येक साविकको वडामा मासिक रूपमा निशुल्क स्वास्थ्य परीक्षण तथा औषधी वितरण गरिने छ ।
- गर्भवती तथा सुत्केरी आमाहरूसँग पोषण कार्यक्रम लागू गरिने छ ।
- नगर स्वास्थ्य शाखाबाट २४ सै घण्टा एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराइने छ ।
- प्रत्येक वडामा सुविधासम्पन्न स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माणका साथै स्तरोन्नती गरिनेछ ।
- वर्थिङ सेन्टरलाई अझ बढी प्रभावकारी बनाइने छ ।
- प्रत्येक वडामा नियमित घुम्ति स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई नियमित प्रदान गर्दै आइरहेको प्रोत्साहन भत्ता पाँच सयको दरले वृद्धि गरिनेछ ।
- पाठेघर खसेका महिलाहरूको पहिचान गर्न शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।

आयुर्वेद स्वास्थ्य नीति

- हलेसी आयुर्वेद औषधालयले सञ्चालन गर्दै आईरहेको पञ्चकर्म सेवालार्इ थप व्यवस्थित गरी पूनः सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- स्थानीय स्तरमा उपलब्ध सितल चिनि, पाखनवेद, चिराइतो र कुरिलो जस्ता जडिबुटीहरुको नगरपालिका भित्र सामुदायिक वन क्षेत्रमा एकीकृत खेती गरिनेछ ।
- जडीबुटीहरुको खेत गर्ने कृषकहरुको लागि विशेष अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।

(घ) लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

- एक वडा एक महिला सहकारी कार्यक्रमद्वारा १५०० घरधुरीहरुलाई सहकारीको माध्यमबाट जीविकोपार्जनमा टेवा पुऱ्याइने छ ।
- महिलासँग समृद्धि कार्यक्रम सुरुवात गरिने छ ।
- लैङ्गिक हिंसा निवारण कोषलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- एकल महिलाहरुका लागि सीप विकास तथा जीविकोपार्जन सम्बन्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- सबै आमा समूहहरुका लागि बिउपूँजि घुम्टि कोष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्र जन्मेका सबै बालिकाहरुका लागि बालिका बचत कार्यक्रम उपलब्ध गराइने छ ।

३. पूर्वाधार विकास

(क) सिँचाई

- साना सिँचाई अन्तर्गत- (बयाकुखोला सिँचाई, पायम्मा लुब्री खोला सिँचाई, पाङ्ग्रे खोला हजारे मुहान सिँचाई, आम्बोटे खोला सिँचाई, सिम्ले खोला सिँचाई र भाटबेसी सिँचाई), लिफिटड सिँचाई अन्तर्गत- बाहुनीडाँडा (बाइसे, गोपिटार) डिकुवा (रातमाटे, टारगाउँ), बडहरे(घोपटार), दुर्छिम (रातमाटे, हैदे) मंगलटार, धितुङ (भाटबेसी) र सल्लेमा सञ्चालित कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिनुका साथै नगरभित्रका खेतियोग्य जमिनमा कुलो निर्माण प्रक्रिया अगाडि बढाउदै, कोशी करिडोर भित्रको भूभागमा सम्भाव्यता हेरी थप लिफिटड सिँचाई, प्रविधिलाई अवलम्बन गरिनेछ ।

(ख) सडक

- दुधकोशी, सुनकोशी करिडोर, नगर रिड रोड निर्माण कार्य अघि बढाइने छ ।
- हलेसी-धितुङ-हात्तीआहाल- भाटबेसी-रेगमीटार सडक स्तरोन्नति गर्दै कालोपत्रे गरिनेछ ।
- दुर्छिम-छापडाँडा-बतासेघाट-लिम्बिङबुङ जोड्ने सडक स्तरोन्नति गरिनेछ ।
- हलेसी-डाँडागुठ-महादेवबेसी सडक स्तरोन्नति गरिनेछ ।
- सालचौतारा-ओफ्लाड-राईघाट सडक निर्माण कार्य सम्पन्न गरी स्तरोन्नति गरिनेछ ।
- च्यास्मिटार-सालचौतारा-कुर्लेघाट सडक निर्माण कार्य सम्पन्न गरी स्तरोन्नति गरिनेछ ।
- जयराम-गोपिटार-खर्क-कुर्ले सडकको निर्माण कार्य अगाडि बढाइने छ ।
- (हलेसी,दुर्छिम)-मंगलटार-घोपाटार सडकको स्तरोन्नति गरिनेछ ।
- अर्खौले सल्ले महादेव बेसी सडकको स्तरोन्नति गरिनेछ ।
- मन्दिरडाँडा बडहरे घोपाटार सडकको स्तरोन्नति गरिनेछ ।
- राजापानी धितुङ हलेसी सडकको स्तरोन्नति गरिनेछ ।
- अर्खौले नवलपुर शिखरकटेरी सडकको स्तरोन्नति गरिनेछ ।

- सडकको पहुँच भन्दा बाहिर रहेका वस्तीहरूलाई उच्च प्रथामिकतामा राखी सडक विस्तार गरिनुका साथै अन्तरवडा, अन्तरपालिका र अन्तर जिल्ला जोड्ने रणनीतिक महत्वका सडकहरूलाई निर्माण तथा स्तरोन्नति गर्ने कार्यलाई उच्च प्राथमिकतामा राखिनेछ ।

(ग) भवन तथा अन्य भौतिक पूर्वाधार

- एक घर एक सुरक्षित जस्ता कार्यक्रम निरन्तर अगाडि बढाइने छ ।
- प्रत्येक वडाको प्रशासनिक भवन, स्वास्थ्य चौकी भवन क्रमशः निर्माण तथा स्तरोन्नति गरी सेवा सञ्चालन गर्नका लागि बहुउपयोगी बनाइदै लगिनेछ ।
- एकल महिला, एकल पुरुष र अभिभावक गुमाएका बालबालिकाका (विपन्न परिवार) का लागि आवास निर्माण गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्र निर्माण हुने भौतिक संरचना निर्माण गर्दा अपाङ्गमैत्री, बालमैत्रीको अवधारणालाई अवलम्बन गरिनेछ ।

(घ) विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा

- नगरभरीमा विद्युतीकरण हुन बाँकी प्रत्येक घरधुरीमा विद्युत पुऱ्याइने छ ।
- विद्युतीय चुलो प्रयोगमा थप अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
- नगरका मुख्य सडक केन्द्रित वस्तीमा सौर्य बत्ति जडान गरिनेछ ।

४. वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

(क) विपद् व्यवस्थापन/जलवायु परिवर्तन

- विपद् व्यवस्थापन कोषमा आवश्यक पूँजीको व्यवस्था गरी विपद् व्यवस्थापन कार्यविधि अनुरूप परिचालन गरिनेछ ।
- विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकता दिई सहजीकरण र सहकार्य गरिनेछ ।
- जलवायु परिवर्तन न्यूनिकरणका लागि हरीत विकासको अवधारणा अवलम्बन गर्ने र स्वच्छ उर्जा प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ ।

(ख) वन तथा भू-संरक्षण

- नगरपालिका भित्र रहेका सामुदायिक वन जंगल, वन्यजन्तु, चराचुरुङ्गी, जल उपयोगी वातावरण तथा जैविक विविधता सम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन गरी अनुगमन र नियमन गरिनेछ ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापन प्रणालीलाई आधुनिक प्रणालीमा आधारित यन्त्रहरूको प्रयोग गरी प्रभावकारी बनाउदै धार्मिक स्थल, सडक, टोल र अन्य सार्वजनिक स्थलमा फोहोरमैला हुन नदिने गरी व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि स्थानीय संघ संस्थासँगको समन्वयमा प्रभावकारी व्यवस्थापन गरिनेछ ।

५. सुशासन तथा संस्थागत विकास

(क) मावन संशाधन विकास

- नगरपालिकाको संगठन संरचनालाई पुनरावलकोन गरी सबै तहका कर्मचारीहरूको कार्यविवरण बनाई लागु गरिनेछ । कर्मचारीहरूको कामको मूल्याङ्कन गरी पुरस्कार र दण्डको नीतिलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- नगरपालिकाबाट प्रवाह गरिने सार्वजनिक सेवालाई स्वच्छ, पारदर्शी र सेवाग्राहीमैत्री बनाइनेछ । प्रशासनिक स्वच्छता र निष्पक्षता नगरपालिकाको प्रमुख ध्येय हुनेछ ।
- न्यायिक समिति तथा मेलमिलापकर्ताहरूका लागि क्षमता विकास तालिम कार्यक्रमलाई सञ्चालन गरिनेछ ।

(ख) सुशासन प्रवर्द्धन

- सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंकिङ प्रणालीलाई वडामा पुऱ्याई सेवा प्रवाह गरिनेछ ।
- नगरपालिकाद्वारा सञ्चालन गरिने ३० लाख भन्दा बढि वजेटका आयोजना तथा कार्यक्रमहरू ठेक्का प्रक्रिया मार्फत सञ्चालन गरिनेछ ।
- "तपाईं जहाँ, नगरपालिकाको सेवा त्यहाँ" कार्यक्रम मार्फत अनलाइन, अफलाईन सेवा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- न्यायिक काम कारवाहीलाई सूचना प्रविधिसँग आवद्ध गरी विवादको दर्ता, मेलमिलाप, सुनुवाई तथा निर्णय कार्यान्वयनलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- नगरपालिकाबाट प्रवाह हुने सम्पूर्ण सेवाहरूलाई पारदर्शी, पहुँचयोग्य हुने गरी व्यवस्था मिलाई, प्रविधिमैत्री (ई-भुक्तानि, ई-सिफारिस पत्र जस्ता इ-सेवाको व्यवस्था) बनाउन कार्यविधि र कार्यशैलीमा सुधार गरिनेछ ।
- नगरपालिको क्षेत्रअधिकार भित्र कार्यक्षेत्र बनाई सञ्चालन भएका राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरूको पारदर्शिता, जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्दै सहजीकरण, परिचालन, अनुगमन र मूल्याङ्कनलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।

(ग) स्थानीय तथ्यांक संकलन र अभिलेख व्यवस्थापन

- स्थानीय राजपत्र र नगरको गतिविधिहरूको प्रकाशन र प्रशारणलाई नियमित रूपमा व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
- अध्ययन अनुसन्धान अन्वेषण जस्ता कार्यमा उपलब्ध तथ्याङ्कको प्रयोगमा सहजता ल्याउन विद्युत्तीय रूपमा सार्वजनिक हुने सूचना तथा तथ्याङ्क खुला सरकारी अवधारणा अनुसार प्रशारण गरिनेछ ।

(घ) अनुसन्धान तथा विकास

- तुलानात्मक रूपमा विकासका सम्भावना बढी भएका क्षेत्रहरूमा अनुसन्धान र विकासलाई संस्थागत गर्दै उत्पादन र उत्पादकत्वमा जोड दिइनेछ ।

(ङ) राजस्व

- आन्तरिक स्रोत साधनहरूको प्रभावकारी परिचालन गर्न प्रगतिशील कर प्रणालीको विकास, सक्षम कर प्रशासनको निर्माण, करको दायरा विस्तार र राजस्व चुहावट नियन्त्रण गरी आन्तरिक राजस्व परिचालनबाट नगरपालिका सञ्चालन खर्च धान्न सक्ने अवस्थामा पुऱ्याइने छ ।
- यस नगरपालिका भित्र व्यवसाय गरी सबै भन्दा बढी कर दाखिला गर्ने करादातालाई सम्मान गरिनेछ ।
- निकासी पैठारी हुने वनजन्य, कृषिजन्य, खानीजन्य पदार्थ, व्यवसाय दर्ता, फोहोरमैला कर संकलन गरी राजस्वको दायरा वृद्धि गर्नुका साथै राजस्व संकलन कार्यलाई सरल र सहज बनाइने छ ।
- नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सार्वजनिक खाली जग्गाहरूको अभिलेख तयार गरी आवश्यकता अनुसार कृषि हाट बजार तथा अन्य उपयोगी कामका लागि अधिकतम उपयोगमा ल्याई राजस्व वृद्धि गरिनेछ ।

(च) सञ्चार तथा सूचना प्रविधि

- अनलाईन अफलाईन सेवा मार्फत तोकिएको स्थानबाट राजस्व भुक्तानीको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- नगरपालिकाद्वारा सञ्चालन भएका/गरेका योजना तथा कार्यक्रमहरूको Database System सञ्चालन गरी प्रकाशन गरिनेछ ।
- समुदायसँग प्रत्यक्ष सम्पर्क, समन्वयको लागि मेरो सुझाव कार्यक्रम टोलफ्रि सञ्चालन गरिनेछ ।
- व्यक्तिगत घटना दर्तालाई अनलाईन प्रणालीबाट वितरण गर्ने प्रत्येक वडा कार्यालयलाई प्रविधिमैत्री बनाइने छ ।
- नगरका सबै वडाका टोल, वस्ती र घरघरमा सहज मोबाइल नेटवर्क र इन्टरनेट पहुँचको व्यवस्थापनमा सरकारी तथा निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरी पहुँच विस्तार गरिनेछ ।
- स्थानीय तथा जिल्लाबाट प्रकाशन हुने छाप तथा विद्युत्तीय पत्रिकाहरूलाई लोक कल्याणकारी विज्ञापन उपलब्ध गराइने छ ।
- नगरपालिकाबाट प्रकाशन हुने विज्ञापन तथा सूचना नगर र जिल्ला भित्रकै एजेन्सीलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- पत्रकार महासंघ खोटाङको समन्वयमा स्थानीय स्तरमा पत्रकारिता तालिमा सञ्चालन गरिनेछ ।

(छ) युवा तथा खेलकुद

- एक पालिका एक खेलमैदानको अवधारण अनुरूप अन्तराष्ट्रिय मापदण्डको खेलमैदान निर्माण कार्यलाई पूर्णता दिइनेछ । साथै निर्माणाधीन कोटगौरा खेलमैदानलाई पूर्णता दिन प्रकृया अगाडि बढाइने छ ।
- खेल संस्कृतिको विकास गर्न विद्यालय स्तरबाटै विभिन्न खेलकुद कार्यक्रमहरू नियमित सञ्चालन गर्न खेलकुद प्रशिक्षकको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- युवाहरूलाई कुलत, दुर्व्यसनबाट बचाउन तथा सधैं उर्जाशील र सक्रिय बनाई राख्न सुर्तीजन्य पदार्थ नियन्त्रण, कुलत तथा दुर्व्यसन विरुद्धको अभियान, मनोसामाजिक विमर्श, युवा विकाससँग सम्बन्धित खेलकुद, साहित्य, संगीत, कला जस्ता विविध क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- विभिन्न खेलकुद प्रतियोगितामा स्थानीय क्लबहरू द्वारा नगरपालिका बहिरका खेलाडीहरूको सहभागितालाई निरुत्साहित गरी स्थानीय खेलाडीहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।

(ज) भाषा, साहित्य तथा कला संस्कृति

- हलेसी तुवाचुङ प्रज्ञा प्रतिष्ठानको स्थापना गरी कला, साहित्य र सङ्गीतको क्षेत्रलाई अगाडि बढाउने छ ।
- स्थानीय सर्जक तथा कलाकारको पहिचान र सम्मान गरी उनीहरूको उन्नयन तथा विकासका निम्ति निरन्तर पहल गरिनेछ ।
- लोक कला, लोक साहित्य र लोक सङ्गीत तथा बाजाहरूको अनुसन्धान, पहिचान तथा विकास र प्रवर्द्धन गर्दै सम्मान र प्रसारण गरी जीवनयापन तथा सामाजिक सम्पत्तिको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- शिल्पी समुदायको परम्परात कला, सङ्गीत र बाजाको संरक्षण, संवर्द्धन गरी उनीहरूको उचित सम्मान गरिनेछ ।
- स्थानीय भाषाको अनुसन्धान, पहिचान गरी विकास र प्रवर्द्धनका निम्ति विविध भाषिक गोष्ठी, साहित्यिक सम्मेलन आयोजना गरिनेछ ।

(झ) पञ्जीकरण

- व्यक्तिगत घटना दर्तालाई अनलाईन प्रक्रियाबाट व्यवस्थित गरिनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैकिङ प्रणालीलाई अझ प्रभावकारी बनाइने छ ।
- सामाजिक सुरक्षा लाभग्राहीको विवरणलाई प्रत्येक वडामा अभिलेखीकरण कार्यलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।

६. अन्तर सम्बन्धित विषयहरू

- नगरपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवामा लाग्ने खर्च, समयावधि तथा प्रक्रिया एवम् कार्यविधि सम्बन्धमा स्पष्टता ल्याई सार्वजनिक सेवालाई जवाफदेही र पारदर्शी बनाइने छ ।
- आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पछाडि परेका समूहको क्षमता विकासका लागि प्राविधिक र व्यवसायिक शिक्षा आर्जनमा विशेष व्यवस्था गरिनेछ ।
- हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका र दक्षिणकाली, पनौती नगरपालिकाबिच कायम भएको भगिनी सम्बन्धलाई अझ प्रगाढ बनाउन नगर विकास योजना तथा कार्यक्रम चरणहरूका सिकाई आदान प्रदान साथै दुबै नगरपालिकाको धार्मिक महत्वलाई आदान प्रदानमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- नागरपालिकामा उपलब्ध हुने भौतिक, मानवीय तथा प्राविधिजन्य स्रोतको उपयोगीतालाई प्राथमिता दिई राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गै.स.स.हरूलाई स्रोत परिचालन गरिनेछ ।
- नगरपालिकाले कृषि क्षेत्रको व्यवसायीकरण, आधुनिकीकरण र औद्योगीकरणमा निजी क्षेत्रलाई अभिप्रेरित गर्नेछ ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित गर्दै नगरपालिकाबाट थप बजेटको व्यवस्था गरी ५०० जनालाई रोजगारी सिर्जना गरिनेछ ।
- समृद्ध नगर निर्माणका लागि योजना बैंक तयार गर्न नगर विकास योजना आयोग र सांस्कृतिक सम्पदा संरक्षणका लागि संस्कृति सम्पदा संरक्षण परिषद गठन गरिनेछ ।
- त्रिधार्मिक तपोःभूमि हलेसी को मूल मन्त्रलाई झल्काउने गरी तथा तीनै धर्मावलम्बीहरूको पहिचान खुल्ने गरी शिवलिङ्ग, चिण्डो (वाबु) र बुद्धको मूर्ति अंकित नगरपालिकाको छुट्टै लोगो तयार गरी प्रयोगमा ल्याइनेछ ।
- प्रयोगहिन सार्वजनिक जग्गाहरूलाई उपयोगमा ल्याई नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोतलाई मजबुत बनाइनेछ ।

- हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाले मन्दिर परिसर देखी २०० मिटर सम्म रोक्का रहेका जग्गाहरूलाई फुकुवा प्रक्रियाको लागि स्थानीय जग्गा धनीहरू र सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गरी Land Pooling (जग्गा एकीकरण) को अवधारण ल्याईनेछ ।

७. योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

- आयोजनाको पहिचान, मूल्याङ्कन, छनोट तथा प्राथमिकीकरणका लागि आयोजना विकास सम्बन्धी स्रोत सहितको संरचनाको व्यवस्था र सुदृढीकरण गरिनेछ ।
- विगतका योजनाको समीक्षा गरी सिकाई, अनुभव र पृष्ठपोषणका आधारमा योजना तर्जुमा प्रक्रियालाई प्रभावकारी बनाउने प्रणाली विकास गरिनेछ ।
- योजना तर्जुमाको क्रममा नै कार्यान्वयनका लागि आवश्यक संस्थागत संरचना, स्रोत, जिम्मेवारी र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन पद्धतिको स्पष्ट व्यवस्था गरिनेछ ।

उपस्थित महानुभावहरू, नगरवासी दिदी बहिनी तथा दाजुभाइहरू,

प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रमहरूको निर्माणको लागि मत्वपूर्ण भूमिका खेल्नु हुने नगरस्थित विभिन्न राजनितिक दल, संघ संस्था, विषय विज्ञ, नागरिक समाज, संचारकर्मीहरू, कर्मचारीहरू तथा सुझाव दिनु हुने सम्पूर्ण नगरवासीमा कृतज्ञता प्रकट गर्दै यसको सफल कार्यान्वयनमा समेत सहयोग हुने कुरामा म विश्र्वस्त छु । यस नगरपालिकाको बहुआयमिक विकास गरी सवल, सक्षम, आत्मनिर्भर र समृद्ध बनाउनको लागि हामी सबैको समुहिक प्रयास हुनु जरूरी छ ।

साथै हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको विकासको लागि आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग गर्ने नेपाल सरकार, राष्ट्रिय योजना आयोग, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय एवं विषयगत मन्त्रालय तथा विभागहरू र दातृ निकायहरूलाई सहयोगको लागि धन्यवाद दिदै आगामी दिनहरूमा यो दस्तावेजलाई कार्यान्वयन गर्नका लागि सहयोगी हातहरू अगाडी बढीरहनेछ भन्ने अपेक्षा राखेको छु ।

आफ्नो व्यस्त समयका बावजुद नगरपालिकाको भावी रूपरेखा निर्धारण गर्ने नगर सभा वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रम निर्माणका सवलमा सुरुवात देखि नै प्रक्रियागत रूपमा छलफलमा सहभागी हुनु हुने सम्पूर्ण राजनीतिक दलहरू, विषय विज्ञहरू, सरोकारवाला निकायहरू सँगै आज सार्वजनिकीकरण समारोहमा पाल्नु भै यस समारोहको गरिमा बढाई दिनु भएकोमा अतिथिज्यूहरू, लगायत सम्पूर्ण उपस्थित महानुभावहरूमा हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका परिवारको तर्फबाट हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै कृतज्ञता ज्ञापन गर्न चाहान्छु ।

प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमलाई बढी भन्दा बढी सम्बोधन गर्न सकिने विश्वासकासाथ यस नगरसभामा छलफलका लागि प्रस्ताव गर्दछु ।

धन्यवाद ।

आ.व. २०७९/२०८० को बजेट अनुमानित आय तथा व्याय

हाम्रो हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको यस सम्मानित नगरसभामा आगामी आ. व. २०७९/८० को बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने सन्दर्भमा यस सम्मानित सभाबाट बजेटको पूर्वशर्त तथा कार्यक्रमको मार्गदर्शनको रूपमा रहेको नीति तथा कार्यक्रम र आर्थिक तथा विनियोजन प्रस्तावहरू सभाको बैठकमा प्रस्तुत भई पारित भइसकेको छ। त्यसका निमित्त म यस सभाप्रति हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको तर्फबाट र मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट आभार प्रकट गर्दछु। साथै सभा प्रति सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु।

सभा अध्यक्ष महोदय,

गत वर्ष २०७८ सालमा हामीले यसैगरी चालु आ. व. २०७८/७९ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम पारित गरी हाल कार्यान्वयनको अवस्थामा थियौं। आ. व. २०७९/०८० को बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न अधिल्लो आ. व. को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनको अवस्थाको समीक्षा गर्नु अत्यावश्यक र उचित ठानिन्छ, जसबाट आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम निर्माण गर्न आधार, औचित्य र सहजता प्राप्त हुन सक्दछ। तसर्थ, म यस सम्मानित सभामा आ. व. २०७९/८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्नु अघि चालु आ. व. २०७८/७९ को लक्ष्य तथा कार्यान्वयनको प्रगतिको अवस्था सङ्क्षिप्त रूपमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

१. आ. व. २०७८/७९ को लागि नगरसभाबाट हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको कूल रु. ५८ करोड १६ लाख २८ हजार ४ सय ५० अनुमानित आय कायम हुन आएको छ।

२. उक्त आय मध्ये २०७९ साल जेठ महिनाको अन्त्य सम्ममा कुल व्याय तथा खर्च ४७ करोड ७३ लाख ३५ हजार ४ सय ७४ रुपैया (६९.४६%) रहेको छ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

उल्लिखित प्रकरणमा मैले चालु आ. व. २०७८/०७९ को हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको समग्र बजेट तथा कार्यक्रमको संक्षिप्त विवरण प्रस्तुत गरिसकेको छु। अब म यस सम्मानित सभामा आगामी आ. व. २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने कानुनी आधार, हाम्रो अभ्यास, बजेट तथा कार्यक्रम र कार्यान्वयन पद्धति पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु।

(क) कानुनी आधार

नेपालको संविधानको धारा २२९ मा नगरपालिकाको संचित कोष र सो कोषबाट धारा २३० अनुसार नगरपालिकाको राजस्व र व्ययको अनुमान यस नगरसभामा पेश गर्ने संवैधानिक प्रावधान अनुसार गत वर्ष बजेट बनाउदा संघीय अर्थ मन्त्रालय र प्रदेशको आर्थिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयबाट प्राप्त मार्गदर्शन, नेपालको संविधानको अतिरिक्त स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को मार्गदर्शनलाई आधार मानिएको छ। ऐनको दफा २४ मा नगरपालिका भित्र के कस्ता योजना बनाउने भन्ने कुरा प्रष्टरूपमा कानुनी रूपमै उल्लेख गरिएको छ। यस्तै संविधानको धारा २२९ मा उल्लिखित नगरपालिकाको संचित कोषमा जम्मा हुने नगरपालिकाको आय रकमका सम्बन्धमा ऐनको दफा ६५ मा उपप्रमुखको संयोजकत्वमा रहेको स्थानीय

राजस्व परामर्श समितिबाट ऐनको दफा ५४, ५५, ५६, ५७, ५८, ५९, ६०, ६१, ६२ र ६३ अनुसारको सेवा र क्षेत्रमा स्थानीय र राजस्व र गैर कर राजस्वका लागि प्राप्त परामर्शका आधारमा नेपालको संविधानको धारा २२९(२) अनुसार चालू सभाबाट स्वीकृत तथा पारित हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको कर तथा गैरकर राजस्व संकलन ऐन, २०७६ बमोजिम र यसै बजेट तथा कार्यक्रमको अभिन्न अङ्गको रूपमा सभामा प्रस्तावित हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको आय व्यवस्थापन गर्न हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका आर्थिक ऐन, २०७९ को विधेयक समेतका आधारमा हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको आ. व. २०७९/८० आधार रहेको व्यहोरा निवेदन गर्न चाहन्छु। त्यस्तै, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ अनुसार नगरप्रमुखको संयोजकत्वमा रहेको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिबाट प्राप्त बजेट सीमाका आधारमा ऐनको दफा ६७ अनुसार उपप्रमुखको संयोजकत्वमा रहेको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिबाट पेश भई नगरकार्यपालिकाबाट नगर सभामा पेश हुन स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम नै यस सभामा पेश गर्नुपर्ने, कानुनी आधार रहेको व्यहोरा निवेदन गर्न चाहन्छु।

(ख) हाम्रो अभ्यास:

स्वभाविक रूपमा लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्था भनेको समाजका सबैजात, वर्ग, लिङ्ग, धर्म र वर्ण भएका नागरिकहरूको सार्वजनिक कल्याण गर्ने राज्य संयन्त्रमा प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपमा अर्थपूर्ण सहभागिता हो। यसमा प्रतिनिधिमुलक प्रतिनिधित्व हुन्छ, लोकतन्त्रको सौन्दर्य पनि यही नै हो। वडा समितिहरूबाट वस्तीस्तरमा स्थानीय जनसाधारणको सहभागिताबाट छनौट भई प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रममा नै उल्लिखित खण्ड (क) को विभिन्न समितिहरूबाट कार्यक्रम छनौट र बजेट विनियोजन कार्य हुन्छ। यस सभामा समेत वडास्तरमा योजना छनौट प्रक्रियामा संलग्न पदाधिकारीहरू रहेको छौं, सभाबाट हामीले नै पारित तथा स्वीकृत गरी कार्यान्वयन पनि हाम्रै प्रत्यक्ष सुपरिवेक्षण, अनुगमनमा गर्ने गरिएको छ। त्यसको मूल्यांकन समेत हामी नै गर्छौं। यस खालको हाम्रो अभ्यास दुनियाँको लोकतान्त्रिक व्यवस्थामा गौरवशाली अभ्यास रहेको व्यहोरा पनि म सभालाई निवेदन गर्न चाहन्छु।

हाम्रो यस अभ्यासलाई हामीले कायम राख्न यसको सबल पक्षको प्रवर्द्धन र आलोच्य पक्षको सुधार गर्न हाम्रै पहल प्रशम्सनिय हुन्छ। यस तथ्यलाई म विनम्रतापूर्वक यस सभामा अनुरोध गर्दछु। यसैबाट सुशासन प्रवर्द्धन सम्भव छ। समृद्धि हासिल गर्ने राष्ट्रिय लक्ष्य पनि हो। नेपालको संविधानले आत्मसाथ गरेको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको मर्म पनि यहि नै हो।

आ. व. २०७९/८० को राजस्व सहित कुल आय प्रस्ताव गर्न चाहन्छु। आयको मूलस्रोत आन्तरिक आयतर्फ प्रस्तावित हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७९ को विधेयकमा नगरपालिकाबाट लगाइएका विविध कर तथा गैरकर राजस्वको दायरा र दर तथा बाह्य आयतर्फ नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने समानीकरण अनुदान, विशेष अनुदान, समपूरक अनुदान राजस्व बाँडफाडबाट प्राप्तहुने रकम, अन्य सरकारी निकायबाट प्राप्त हुने रकम, गत सालको खर्च नभई सरेको रकम र संचित कोषमा समावेश गरी खर्च गर्नुपर्ने र हिसाब राख्नुपर्ने सम्पूर्णलाई आय बनाइएको छ।

यस सम्मानित सभामा आ. व. २०७९/८० को राजस्वको मूल विशेषता संक्षिप्त रूपमा निम्नानुसर भएको व्यहोरा उल्लेख गर्न चाहन्छु।

आ. व. २०७९/८० मा पनि साविक हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको सेवा शुल्कको दरमा सामान्य हेरफेर मात्र गरी वि.सं. २०७९ साल साउन १ गते देखि नगरपालिकाका सबै वडामा सेवा शुल्क दस्तुरको एउटै दर कायम गरिएको छ।

सम्पत्ति कर तथा भूमिकरलाई व्यवस्थित रूपमा संकलन गर्न जग्गा तथा घरको किसिमको वर्गिकरण वैज्ञानिक तरिकाले गरी करको दायरालाई फराकिलो बनाइएको छ। जस अनुसार हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकामा निर्माण भएका सडक सुविधालाई आधार मानी सम्पत्ति कर तथा भूमिकर निर्धारण गरिएको छ भने विद्युत जडानमा लिइने विद्युतीकरण समपुरक कोषलाई घर संरचनाको किसिमको आधारमा कायम गरिएको सम्मानित सभामा अनुरोध गर्दछु।

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका क्षेत्र भित्र विक्री वितरण हुने वस्तु तथा सेवामा राजश्व परामर्श समितिको सिफारिशमा तोकिएको दरले र नगरपालिका भित्र उत्पादित वस्तु तथा सेवामा शुल्क निर्धारण गरिएको छ। कर तथा गैरकर राजस्वका दरलाई भन्दा दायरालाई फराकिलो बनाउने प्रयत्न गरिएको छ। नगरपालिका निर्माण गर्ने दायित्व नगरबासीहरूको नै हो, आर्थिक सहभागिता करलाई रहरका रूपमा आत्मसाथ गर्ने संस्कृति प्रवर्धन गर्न नीजि क्षेत्रको संस्थागत प्रतिनिधिमूलक संस्था हलेसी तुवाचुङ उद्योग वाणिज्य संघसंगको विगत देखिको सहकार्यलाई अझ सक्रिय र सशक्त बनाइनेछ। कर नतिर्ने जो कोहीप्रति कठोर नीति लिइनेछ। संघीय, प्रदेश तथा स्थानीय तहका सरकार अन्तर्गतका निकाय तथा नेपाल सरकार र अन्तर्गतका स्वायत्त निकायहरू र वित्तीय संस्थाहरूबाट प्रवाह गरिने सेवा स्थगन वा खारेज गर्ने सम्मका कारवाहीका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।

सभाका अध्यक्ष महोदय,

उक्त कर व्यवस्था, संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अख्तियारीपत्र, राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वित्त आयोगबाट प्राप्त समानिकरण अनुदानसमेतका आधारमा हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको अनुमानित आन्तरिक आय रु. ६५ लाख र बाह्य स्रोततर्फ नेपाल सरकार सशर्त अनुदान रु ३४ करोड २३ लाख, संघीय सरकार समानीकरण अनुदान रु. ११ करोड ९३ लाख, संघीय सरकार समपुरक अनुदान रु. १ करोड ३० लाख, १ नं. प्रदेश सरकार, सशर्त अनुदान १८ लाख ३७ हजार, समानीकरण अनुदान रु. ६४ लाख ८ हजार, संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाडबाट रु. ११ करोड ४९ लाख ९८ हजार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाडबाट रु. १ करोड ५४ लाख ८४ हजार ४ सय ५०, प्रदेश समपुरक १ करोड समेत हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको आ. व. २०७९/८० को अनुमानित आय रु. ६४ करोड ५८ लाख २७ हजार ४ सय ५० प्रस्ताव गरेको छु। नगरपालिकाले संकलन गर्ने आयको शिर्षक गत विवरण र सोको दररेट समेत यसै साथ संलग्न आर्थिक ऐनमा उल्लेख गरी प्रस्ताव गरेको छु।

(१) विनियोजनका सीमा र आधारहरू

कार्यालयको सञ्चालनका अनिवार्य खर्च,

नगरबासीहरूको विकास र समृद्धिको चाहना,

सबै क्षेत्र, वर्ग र तहको समानुपातिक विकासका लागि गर्नुपर्ने लगानी,

विकासका साझेदारहरूसँग गर्नुपर्ने सहकार्यका लागि परिचालन गरिने स्रोतको व्यवस्था,

टोल बस्तीस्तरबाट छनौट र प्राथमिकिकरण भै आएका योजनाहरूको संख्या र आवश्यकता,

यसै सम्मानित सभाबाट स्वीकृत विनियोजन प्रस्ताव,

(२) विषयगत र क्षेत्रगत रूपमा विनियोजित बजेट तथा कार्यक्रमलाई विश्लेषण गर्दा निम्नानुसार रहेको छ।

१. प्रशासनिक खर्चका कुल बजेटको २५ प्रतिशत रहेको छ,
२. पूर्वाधार विकास समिति तर्फ कुल बजेटको ३७.१ प्रतिशत
३. सामाजिक विकास तर्फ कुल बजेटको २१.७७ प्रतिशत
४. आर्थिक विकास समिति तर्फ कुल बजेटको ९.९० प्रतिशत,
५. वन वातावरण विपद, फोहोर मैला व्यवस्थापन तर्फ कुल बजेटको १.१७ प्रतिशत
६. सार्वजनिक सेवा तथा सुशासन तर्फ कुल बजेटको ४.८ प्रतिशत

१. विगतमा सञ्चालन नभएका प्रकृतिका योजना र कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता प्राप्त गर्नका अलावा
२. जैविक कृषि उत्पादन र पशुपन्छि जन्म उत्पादन लाई प्रोत्साहित गर्न चालु आ.व. मा पशुपन्छि, पशु बीमा, र कृषि उत्पादनमा साझेदारी सहयोग कार्यक्रम विनियोजित गरिएको छ।

३. हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको आन्तरिक आम्दानीको संभावना र नगर क्षेत्रभित्रको जैविक विविधता तथा वनक्षेत्र भित्र रहेका वन, वनस्पति, जिवजन्तु, किटपतङ्ग संग सम्बन्धित भएर अध्ययन अनुसन्धान गर्न चाहने हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका र खोटाङ जिल्लामा स्थायी बसोवास गर्ने विद्यार्थीहरूले नगरकार्यपालिकाको कार्यालयको स्विकृतीमा अध्ययन अनुसन्धान गरेमा त्यस्तो अध्ययन अनुसन्धानको अन्तिम प्रतिवेदन प्राप्त भएमा नगरपालिका क्षेत्रभित्रका रहे र खोटाङ जिल्लाको भए सहूलियत उपलब्ध गराईने व्यवस्था मिलाईएको छ।

४. यसरी बजेट रकम विनियोजन नभएका योजना तथा कार्यक्रमहरूको विस्तृत विवरण अनुसूचीमा राखी पेश गरिएको छ।

५. बजेट न्यून भई सम्पादन हुन नसक्ने महत्वपूर्ण कार्यक्रम तथा योजनाहरूलाई बहुबर्षिय कार्यक्रमको रूपमा सञ्चालन गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाइएको छ।

६. टोल बस्ती वडा हुदै नगर सम्म प्राथमिकिकरण भई आएका तर रकम विनियोजन गर्न नसकिएका योजनालाई वडास्तर, नगरस्तर, प्रदेश स्तर संघीयस्तरका योजनामा वर्गिकरण गरि योजना बैंकमा राखी स्रोत खोजी गर्न सक्ने अवस्था मिलाईएको छ।

७. यसै सभावाट स्वीकृत विनियोजन प्रस्तावले निर्धारण गरेको रकम रु. ६४ करोड ५८ लाख २७ हजार ४ सय ५० को योजना तथा कार्यक्रमहरूमा विनियोजन गरी स्वीकृत विवरण हलेसी तुवाचुङ नगरपालिकाको आ.व. ०७९/८० को विनियोजन विधेयक र यसका अनुसूचीहरू मा संलग्न राखी प्रस्ताव गरेको छु।

१. बजेट तथा कार्यक्रमहरूको छोटो र छरितो र सरल कार्यका लागि तपसील अनुसारको थप व्यवस्थाको लागि प्रस्ताव गरेको छु।

(२) वडा कार्यालयको सञ्चालनका लागि शिर्षकगत विनियोजन विवरण नगर प्रमुखको निर्देशनमा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले स्विकृत गरी कार्यान्वयन गर्न प्रस्ताव गरेको छु ।

(३) भौतिक पूर्वाधारतर्फ योजना उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन गर्दा उक्त योजनामा विनियोजन भएको रकम लाई नगर कार्यपालिकाले उपलब्ध गराउने रकमको हिस्सा मात्र मानी उपभोक्ताले नियमानुसार थप

गर्नुपर्ने लागत सहभागिताको रकम थप गरी योजनाको कुल बजेट कायम गरिनेछ । यसरी उपभोक्ता समितिले लागत सहभागिता वापत थप गरेको रकममा कन्टिन्जेन्सी र मर्मत संभार कोष जस्ता रकम कट्टा हुने प्रस्ताव गरीएको छ ।

(४) लागत सहभागीता जुटाउनु पर्ने योजना तथा कार्यक्रमको हकमा विगतका व्यवस्थाहरूलाई नै निरन्तरता दिइएको छ ।

(५) नगर कार्यपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई थप समय काममा खटाउदा प्रदान गरिने सेवा सुविधा, नगरकार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत समितिहरूमा बैठकहरूको व्यवस्थापन गर्दा खटिने कर्मचारीको तह, संख्या र निजले पाउने भत्ता समेतलाई नियमित र व्यवस्थित गर्न तथा नगर कार्यपालिकास्तरीय र वडास्तरीय रूपमा संचालन गरिने क्षमता विकास, अन्तरक्रिया, सीप विकास जस्ता गोष्ठी सेमिनार, तालिम जस्ता कार्यक्रम संचालन गर्दा हुने खर्चको मापदण्ड प्रचलित संघीय, तथा प्रादेशिक कार्य सञ्चालन निर्देशिका तथा कार्यविधिको कार्यपालिकाले स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याउन प्रस्ताव गरिएको छ ।

माथि लिखित सम्पूर्ण योजना तथा कार्यक्रमहरू संचालन गर्न प्राप्त गर्ने आम्दानी र खर्चको विवरण पूर्णता दिन यसै बजेट तथा कार्यक्रमको सम्पूर्ण तथा अभिन्न अङ्गको रूपमा यस सम्मानित सभा समक्ष हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका, आर्थिक विधेयक २०७९ र हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका, विनियोजन विधेयक २०७९ मा संलग्न राखी स्वीकृतिको लागि पेश गरेको छु ।

धन्यवाद

बजेट तथा कार्यक्रमहरू
आर्थिक बर्ष २०७९।८०

क्र.स.	स्रोत	आ.व.२०७९/ ८० को	चालु	पुर्जीगत	आ.व.२०८०/८ १ को प्रस्तावित	आ.व.२०८१/ ८२ को
१	राजस्व बाँडफाँड संघीय	११४९९८०००	६२००००००	५२९९८०००	१२६४९७८००	१३९१४७५८०
२	राजस्व बाँडफाँड प्रदेश	१५४८४४५०	३११७६००	१२३६६८५०	१७०३२८९५	१८७३६१८५
३	वित्तीय समानीकरण संघीय	११९३०००००		११९३०००००	१३१२३००००	१४४३५३०००
४	वित्तीय समानीकरण प्रदेश	६४०८०००		६४०८०००	७०४८८००	७७५३६८०
५	आन्तरिक स्रोत नगरपालिका	६५०००००	५४३००००	१०७००००	७१५००००	७८६५०००
	जम्मा	२६२६९०४५०	७०५४७६००	१९२१४२८५०	२८८९५९४९५	३१७८५५४४५
१	शासर्त अनुदान संघीय	३४२३०००००	३०९२०००००	३३१०००००	३७६५३००००	४१४१८३०००
२	विशेष अनुदान संघीय	१६००००००	१६००००००			
३	समपुरक अनुदान संघीय	१३००००००		१३००००००	१४३०००००	१५७३००००
४	समपुरक अनुदान प्रदेश	१०००००००		१०००००००	११००००००	१२१०००००
५	शासर्त अनुदान प्रदेश	१८३७०००	१२३०००	१७१४०००	२०२०७००	२२२२७७०
	जम्मा	३८३१३७०००	३२५३२३०००	५७८९४०००	४२१४५०७००	४६३५९५७७०
		६४५८२७४५०	३९५८७०६००	२४९९५६८५०	७१०४१०१९५	७८१४५१२१५

क्र.स.	शीर्षक	बजेट
१	नगर समपुरक	३०००००००
२	शिक्षा	१४७०००००
३	धर्मशाला	२०००००००
४	नगर सडक	५००००००
५	मर्मत सम्भार	७००००००
६	महिला तथा बालबालिका	१३८०००००
७	तार जाली	१५०००००
८	पर्यटन तथा धार्मिक सांस्कृतिक संरक्षण	६०१४८३८
९	कृषि	३६०००००
१०	दलित	२००००००
११	खेलकुद	२८५००००
१२	सेवा परामर्श	३५०००००
१३	वन वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	१००००००

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका दुर्छिम, खोटाङ

१४	स्वास्थ्य	८६०००००
१५	खेल मैदान व्यवस्थापन	३००००००
१६	पशु सेवा कार्यक्रम	३६०००००
१७	सिँचाई तथा खानेपानी	४००००००
१८	भाषा, साहित्य	१००००००
१९	युवा उद्यमशील तथा रोजगार कार्यक्रम	५००००००
२०	नगर विकास गतिविधि सम्बन्धि कार्यक्रम उत्पादन तथा प्रसारण	१००००००
२१	भवन निर्माण (कोजाग्रत, पत्रकार महासंघ, गोडुस मनी, जगत विष्णु मन्दिर निर्माण, सल्ले बाहुनगाऊँ कुलथानी निर्माण, च्यास्मीटार चर्च)	४००००००
२२	सूचना, प्रविधि सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	५००००००
२३	जयरामघाट अस्थायी प्रहरी चेकपोष्ट निर्माण	७००००००
२४	नगर डकुमेन्ट्री निर्माण	१००००००
जम्मा		१४३३६४८३८
वडागत पूँजीगत बजेट		४३९७८०००
कुल पूँजीगत बजेट		१८७३४२८३८
चालु खर्च		७५३४७६१२
जम्मा		२६२६९०४५०
शिक्षा शाखा		
क्र.स.	कार्यक्रमहरू	बजेट
१	स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण तथा पाठ्यपुस्तक छपाई	७००००००
२	बाल विकास केन्द्र स्थापना	१००००००
३	विद्यालयहरूको प्रविधिमा पहुँच तथा कम्प्युटर प्रशिक्षक व्यवस्थापन	१४०००००
४	अंग्रेजी माध्यमबाट पठनपाठनका लागि शिक्षकहरूलाई E-learning Platform व्यवस्थापन प्रणाली तथा तालिम	१००००००
५	उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति कार्यक्रम	३००००००
६	परीक्षा व्यवस्थापन खर्च	१००००००
७	विद्यालय प्रशासनिक खर्च	७००००००
८	अन्तर विद्यालय Talent Hunt कार्यक्रम	३००००००
९	अविभावक सचेतना कार्यक्रम	१५०००००

हलेसी तुवाचुड नगरपालिका दुर्धिम, खोटाङ

१०	उत्कृष्ट शिक्षक, पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू सम्मान कार्यक्रम	५००००
११	अक्षर लेखन सुधार कार्यक्रम	३०००००
१२	शिक्षा समिति/प्र.अ. बैठक व्यवस्थापन	३०००००
१३	नगर शिक्षक, भाषा स्रोत शिक्षक तथा नगर बाल विकास सहजकर्ता त.भ., व्यवस्थापन	४००००००
१४	विद्यालय पूर्वाधार सुधार कार्यक्रम	३००००००
१५	युवा विद्यार्थीसँग हलेसी तुवाचुड नगर कार्यक्रम	५०००००
		१४७०००००

स्वास्थ्य

1	स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम	700000
2	महिला स्वयंसेविका भत्ता	2300000
3	एम्बुलेन्स खरिद	2000000
4	X-ray प्रिन्टर (CR)	1200000
5	गर्भवती महिलासँग Phoning कार्यक्रम	100000
6	पाठेघर आडखसेको पहिचान तथा अन्य उपचार शिविर	500000
7	बीमा अस्पतालको लागि आवश्यक औजार तथा उपकरण खरिद	500000
8	निशुल्क औषधि खरिद	1000000
9	जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम	300000
		8600000

पशु सेवा कार्यक्रम

क्र.स.	योजना तथा कार्यक्रम	बजेट
1	नश्व सुधार साझेदारी कार्यक्रम (बंगुर, बाखा)	800000
2	पशु स्वास्थ्यको लागि औषधि व्यवस्थापन कार्यक्रम	500000
3	कृषक क्षमता अभिवृद्धि तालिम तथा स्थानीय तह कृषक अवलोकन कार्यक्रम	300000
4	बाखा बीमा कार्यक्रम	300000
6	पशु स्वास्थ्य परामर्श कार्यक्रम	200000
7	लक्षित वर्गका लागि उन्नत बाखा, बंगुर पालन कार्यक्रम	1000000
8	पोषण सुरक्षाकालागि अण्डा उत्पादन कार्यक्रम	500000

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका दुर्धिम, खोटाङ

		3600000
--	--	---------

कृषि सेवा कार्यक्रम

क्र.स.	योजना तथा कार्यक्रम	बजेट
5	एक टोल एक उत्पादन कार्यक्रम	2400000
6	कृषि तथा पशु प्राविधिक क्षमता विकास कार्यक्रम	100000
7	५० प्रतिशत साझेदारीमा कृषि यन्त्रीकरण अनुदान कार्यक्रम	700000
8	कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना	700000
9	फलफूल बर्ना (एभोकाडो, ड्रागनफ्रुट, आँप, लिचि, केरा) वितरण कार्यक्रम	300000
13	बाँदर नियन्त्रणका लागि उपकरण व्यवस्थापन कार्यक्रम	400000
		4600000

महिला तथा बालबालिका

क्र.स.	योजना	बजेट
१	आमा समुहलाई विउपूँजी घुम्तीकोष सञ्चालन	2000000
२	एकल महिला तथा विपन्न महिलालाई जीविकोपार्जन कार्यक्रम	1000000
३	सहकारी दिवस/बाल दिवस/जेष्ठ नागरिक दिवस	३०००००
४	महिला सहकारी गठन तथा तालिम	300000
५	महिलासँग समृद्धि कार्यक्रम	1500000
६	महिला बालबालिका शाखागत बैठक सञ्चालन	200000
७	सहकारी आमा समूह भवननिर्माण	2000000
८	किशोरी तथा महिला नेतृत्व विकास तथा आत्मरक्षा कार्यक्रम	200000
९	जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण कार्यक्रम	200000
१०	महिला हिंसा विरुद्धको लागि १६ दिने अभियान/अन्तराष्ट्रिय महिला दिवस	५०००००
११	बाल क्लब गठन	100000
१२	अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरूलाई सीपमुलक तालिम	500000
१३	जेष्ठ नागरिक मिलनकेन्द्र स्थापना	८०००००
१४	Induction चुला अनुदान कार्यक्रम	1200000
१५	बालिका बचत कार्यक्रम	2000000
१६	विपन्न अहसाय तथा अभिभावक गुमाएका बालबालिका संरक्षण कार्यक्रम	1000000
		13800000

हलेसी तुवाचुड नगरपालिका दुर्छिम, खोटाङ

युवा तथा खेलकुद		
	शीर्षक	बजेट
1	खेलकुद प्रशिक्षक व्यवस्थापन	७०००००
2	राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड	४०००००
3	खेलकुद सामग्री खरिद	३०००००
4	अफिसियल खेलकुद सहभागिता	५०००००
5	कराते म्याट	१५००००
6	जिल्लास्तरीय कराते प्रतियोगिता	३०००००
7	हलेसी म्याराथुन	५०००००
जम्मा		२८५००००

दलित

क्रस	शीर्षक	बजेट
१	सीपसँग सम्बन्धित शिल्पी समुदायलाई उपकरण हस्तान्तरण	५०००००
२	दलित लक्षित क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	७०००००
४	दलित लक्षित वस्ती व्यवस्थापन कार्यक्रम	८०००००
		२००००००

पर्यटन

क्र.स./वडा	कार्यक्रम	बजेट
1	भूमेस्थान संरक्षण	४०००००
2	भुम्जुगढी पर्यटकीय क्षेत्र	५०००००
3	देविस्थान सोलेमा पार्क निर्माण	४०००००
4	बोझे ओडार संरक्षण	७०००००
5	होलेसुड,खिम्ले दरवार.ताराखसे संरक्षण	८०००००
6	पहरेबेसी एग्रो पर्यटन	५०००००
7	शिव पार्वती मन्दिर	३०००००
8	लावाचुड, ट्याङ्कीडाँडा धितुड संरक्षण	७०००००
9	सोलेमाभिर संरक्षण	४०००००
10	गुप्तेश्वर र सुत्केरी ढुङ्गा संरक्षण	८०००००

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका दुर्छिम, खोटाङ

11	खाम्तेल गढी संरक्षण	५०००००
	प्रगति भञ्ज्याङ संरक्षण	
	जम्मा	६००००००

भवन निर्माण

क्र.स.	कार्यक्रम	बजेट
1	न्यू भिजन पञ्चकन्य भवन निर्माण	१००००००
2	गेड्स मनी भवन निर्माण	५०००००
3	जगत विष्णु मन्दिर निर्माण	१००००००
4	पत्रकार महासंघ भवन निर्माण सहयोग	४०००००
5	सल्ले बाहुनगाउँ कूल थानी निर्माण	४०००००
6	इमानुयल मण्डली भवन निर्माण	४०००००
7	रेडियो खोटाङ भवन व्यवस्थापन	३०००००
जम्मा		४००००००

वडा नं. १ बाहुनिडाँडा

क्र.स.	योजनाको नाम	विनियोजित बजेट
भौतिक पूर्वाधार विकास तर्फ		
1	दम्मारु कदुवा सिँचाई योजना	200000
2	ग्रामिण सडकहरू मर्मत योजना	900000
3	जोवान खोला मेसेवा सिँचाई योजना	100000
जम्मा		1200000
सामाजिक विकास तर्फ		
1	अलैची खोला खानेपानी योजना	100000
2	एन सि.सि. मण्डली भवन मर्मत,पाइप खरिद योजना	150000
3	देविथानहरू संरक्षण	150000
4	कालिका मा.वि. खानेपानी व्यवस्थापन तथा शैक्षिक सुधार कार्यक्रम	200000
5	कुवा पानी ट्याङ्की निर्माण योजना	100000
6	आमा समूह भवन कुर्ले, सुविटार, चुखाम मर्मत योजना	100000
7	वडागत शिक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	250000
8	स्वास्थ्य व्यवस्थापन	100000

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका दुर्धिम, खोटाङ

9	जेष्ठ नागरिक, अपाङ्ग, महिला दलित, जनजाती, विपन्न, सिमान्तकृत कार्यक्रम	100000
10	टोल विकास संस्था गठन तथा परिचालन	100000
11	सगरमाथा नाजरिन मण्डली भवन मर्मत योजना	100000
जम्मा		1450000
आर्थिक विकास तर्फ		
1	फलफुल तथा तरकारी विऊ विरुवा वितरण कार्यक्रम	400000
2	युवा उद्यमी टेवा कार्यक्रम	200000
जम्मा		600000
वन वातावरण तथा विपद व्यावस्थापन तर्फ		
1	आकस्मिक राहत कोष	100000
जम्मा		100000
सुशासन तथा संस्थागत विकास		
1	कार्यालय व्यवस्थापन	200000
2	गोलभङ्गाड फुटबल तार जाली घेरावारा	100000
3	विद्यालय ICT व्यवस्थापन	210000
4	कम्प्युटर मर्मत तथा खरिद	100000
जम्मा		610000
कुल बजेट		3960000
वडा नं. 2 डिकुवा		
क्र.स.	योजनाको नाम	विनियोजित बजेट
भौतिक पूर्वाधार विकास तर्फ		
1	सडक मर्मत योजना	500000
2	स्वर्गिक मार्ग भवन घेरावारा तथा छानो व्यवस्थापन बाइटार	400000
3	निगलटार खेदमैदान निर्माण योजना	300000
4	ओपलाड हुदै छोम्पाड जोड्ने सडक	400000
5	युवा, खेलकुद तथा स्वरोजगार कार्यक्रम	200000
जम्मा		1800000
सामाजिक विकास तर्फ		
1	दाम्ली मा.वि. व्यवस्थापन	150000

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका दुर्छिम, खोटाङ

2	डिकुवा आ.वि. व्यवस्थापन	130000
3	कालिका आ.वि. व्यवस्थापन	130000
4	विद्युतीय मिल खरिद वितरण कार्यक्रम	120000
5	कुटानी पिसानी डिजेल मिल खरिद	120000
6	खानेपानी पाइप वितरण कार्यक्रम	400000
7	देवी मन्दिर मर्मत योजना दाम्ली	50000
8	भुम्जु देवी मन्दिर निर्माण योजना	200000
9	स्वास्थ्य कार्यालय दाम्ली वेटिङ रुम निर्माण	100000
जम्मा		1400000
आर्थिक विकास तर्फ		
1	क्रिटनाषक औषधि वितरण कार्यक्रम	150000
2	उन्नत जातको बाख्रा बंगुर तथा राँगा व्यवसाय कार्यक्रम	200000
जम्मा		350000
वन वातावरण तथा विपद व्यावस्थापन तर्फ		
1	विजुवाथान धारे खोला पहिरो रोकथाम योजना	100000
जम्मा		100000
सुशासन तथा संस्थागत विकास		
1	खेलकुद विकास कार्यक्रम	100000
2	कार्यालय व्यवस्थापन	210000
जम्मा		310000
कुल बजेट		3960000
वडा नं. 3 च्यास्मिटार		
सि.नं.	योजनाको नाम	बजेट
भौतिक पूर्वाधार तर्फ		
1	हुण्डखा आहाल प्रतिकक्षालय निर्माण	200000
2	बाङ्गा डाँडागाऊँ ग्रामिण सडक निर्माण	250000
3	अम्बटार देखि बाबुरे सडक निर्माण	200000
4	चिउरीबोट देखि आडमारा दुधकोशी सडक निर्माण	600000
5	च्यास्मिटार कोलडाडा ठुलिभिर सार्पा सडक निर्माण	500000

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका दुर्छिम, खोटाङ

6	छोर्दिपा देखी राईडाडा चुमालुङ्गा ग्याविन जालि निर्माण योजना	200000
7	फरिन्टार देखी बुढापधेरा हुदै भुते खोला सडक निर्माण योजना	550000
8	तेरिवारी देखी खिरिङखोला सडक मर्मत योजना	160000
जम्मा		2660000
सामाजिक विकास तर्फ		
1	लक्ष्मी प्रा.वि. व्यवस्थापन	200000
2	पवित्र चर्च भवन मर्मत योजना	100000
3	व्यवसायिक तथा शिप प्रवद्वन कार्यक्रम	150000
4	स्वास्थ्य चौकी व्यवस्थापन	50000
जम्मा		500000
आर्थिक विकास तर्फ		
1	उन्नतजातको बोका तथा बाखा खरिद योजना	200000
2	फलफुल तथा नगदेवाली विरुवा खरिद योजना	100000
3	H.D.P.E पाईप तथा प्लाष्टिक टनेल वितरण कार्यक्रम	200000
जम्मा		500000
वन वातारण तथा विपद व्यवस्थापन		
1	विपद व्यावस्थापन	200000
जम्मा		200000
सुशासन तथा संस्थागत विकास		
1	वडा स्तरिय खेलकुद कार्यक्रम	100000
जम्मा		100000
जम्मा		3960000
वडा नं. 4 बडहरे		
सि.नं.	योजनाको नाम	बजेट
भौतिक पूर्वाधार तर्फ		
1	वडा स्तरका ग्रामिण सडक मर्मतको लागि इन्धन खरिद	500000
2	खोक्सेली पातिखर्क ग्रामिण सडक निर्माण	600000
3	बाङ्गा बुङ्देल सडक निर्माण	200000
4	बाङ्गा टोल गोरेटोवाटो मर्मत योजना	200000

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका दुर्धिम, खोटाङ

5	बाङ्गा सामुदायिक भवन निर्माण योजना	300000
जम्मा		1800000
सामाजिक विकास तर्फ		
1	खोक्सेली प्रा.वि घेरावार	125000
2	कालिका प्रा.वि. मर्मत योजना	125000
3	बोझेओडार प्रा.वि बालमैत्री कक्षा व्यवस्थापन	100000
4	शान्ति आ.वि. कक्षा सुधार	150000
5	लक्ष्मी मा.वि. व्यावस्थापन	150000
6	भट्टराई बन्धु कुलपूजा घर निर्माण	100000
7	दलित उपरकोटी नेपाली कुलपूजा घर निर्माण	100000
8	बुङ्देल मगरटोल सिद्धथान मन्दिर निर्माण योजना	100000
9	पातिखर्क लेक खानेपानी ट्याङ्की मर्मत योजना	50000
10	तिल्केचौर खानेपानी मर्मत योजना	100000
11	कालिका देविथान घेरावारा	100000
जम्मा		1200000
आर्थिक विकास तर्फ		
1	कृषि तथा पशु प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम	249000
2	फलफुल तथा नगदेवाली विरुवा खरिद योजना	50000
3	कुटानी पिसानी विद्युतिय मिल खरिद	150000
4	महिला तथा जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	100000
	सृजनशिल महिला सहकारी व्यवस्थापन	100000
जम्मा		649000
वन वातारण तथा विपद व्यवस्थापन		
1	वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	100000
	जम्मा	100000
सुशासन तथा संस्थागत विकास		
1	वडा कार्यालय व्यवस्थापन	100000
2	युवा लक्षित कार्यक्रम	100000
	जम्मा	200000

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका दुर्छिम, खोटाङ

जम्मा		3949000
वडा नं. 05 दुर्छिम		
सि.नं.	योजनाको नाम	बजेट
भौतिक पूर्वाधार तर्फ		
1	ग्रामिण सडक स्तरउन्नतीको लागि इन्धन खरिद योजना	500000
2	गणेशटार भुमेस्थान निर्माण	100000
3	बोटोचुङ पार्क निर्माण	100000
4	खेल मैदान निर्माण योजना हैदे	250000
5	खिम्ले पधेरो निर्माण	50000
6	कालिका देविथान निर्माण पायम्मा	50000
जम्मा		1050000
सामाजिक विकास तर्फ		
1	दुर्छिम मा.वि. अफिस तथा कक्षाकोठा व्यवस्थापन	150000
2	विरुसिकारी मर्मत साल्तेम्मा	50000
3	दलमान सिकारी घेराबारा जोरकाफल	60000
4	रातमाटे आ.वि.कार्यालय व्यवस्थापन	100000
5	सहकला प्रा.वि.खेल मैदान मर्मत तथा स्तरउन्नती	100000
6	बर भन्ज्याङ प्रतिकल्य छाँपडाँडा मर्मत	60000
7	स्वास्थ्य स्वयम सेविका प्रोत्साहन कार्यक्रम	50000
8	वडा कार्यालय देखि मूल पधेरो जाने बाटो सिढी तथा टंकी मर्मत	500000
9	बुढाथोकी कुल पुँजा रङ्गरोकन तथा मर्मत	50000
10	दामेदर महासिँह आ.वि.भवन मर्मत सम्भार	150000
11	सोराचुङ खानेपानी मर्मत	100000
12	पारुहाङ सामुदायिक भवन रङ्गरोकन तथा मर्मत	300000
13	कुटानि पिसानी मिल खरिद लाहाटुङ	50000
14	कुटानि पिसानी मिल खरिद भन्ज्याङ आमा समुह	50000
15	साकेला भुमेथान मर्मत	200000
16	चन्द्र सुर्य सझा वाल क्लब	50000
17	जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम	100000

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका दुर्धिम, खोटाङ

18	पूर्ण खोप बालबालिकालाई प्रोत्साहन कार्यक्रम	50000
19	जलेश्वरी देवी मर्मत	100000
	जम्मा	2270000
आर्थिक विकास तर्फ		
1	कृषि तथा पशु प्रर्वद्धन कार्यक्रम	200000
	जम्मा	200000
वन वातारण तथा विपद व्यवस्थापन		
1	वन वातारण तथा विपद व्यवस्थापन	200000
	जम्मा	200000
सुशासन तथा संस्थागत विकास		
1	युवा लक्षित खेलकुद कार्यक्रम	200000
2	वडा कार्यलय व्यवस्थापन	150000
	जम्मा	350000
	कुल जम्मा	4070000
वडा नं. 6 मंगलटार		
सि.नं.	योजनाको नाम	बजेट
भौतिक पूर्वाधार तर्फ		
1	हलेसी मंगलटार घोपाटार सडक मर्मत तथा डि.पि.आर. निर्माण योजना	500000
2	मंगलटार ग्रामिण सडक मर्मत संभार	310000
3	कटहरवोटे रावुखोला सडक नसर्माण	200000
4	सहकारी एवं सामुदायिक भवन निर्माण	500000
5	लागत साझेदारीमा घोरेटो बाटो मर्मत	100000
6	विद्युत बिस्तार	100000
	जम्मा	1710000
सामाजिक विकास तर्फ		
1	विद्यालय शैक्षिक सुधार	500000
2	स्वास्थ्य उपकरण खरिद	150000
4	वृहत मंगलटार खानेपानी आयोजना	400000
5	लागत साझेदारीमा रावु खोला खानेपानी मर्मत	100000

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका दुर्धिम, खोटाङ

जम्मा		1150000
आर्थिक विकास तर्फ		
1	घरेलु उद्योग तथा घरबाँस होमस्टे कार्यक्रम प्रवर्द्धन	300000
2	कृषि प्रवर्द्धन एवं संकलन भण्डारण केन्द्र	250000
जम्मा		550000
वन वातारण तथा विपद व्यवस्थापन		
1	विपद व्यवस्थापन	150000
जम्मा		150000
सुशासन तथा संस्थागत विकास		
1	मंगलटार खेलकुद व्यवस्थापन	400000
जम्मा		400000
जम्मा		3960000
वडा नं. 7 महदेवस्थान		
सि.नं.	योजनाको नाम	बजेट
भौतिक पूर्वाधार तर्फ		
1	गैरिगुठ बिचटोल सिंचाइ पोखरी	300000
2	विजुली मर्मत सुधार तथा विद्युतिय सामग्री खरिद	250000
3	दियालेथान कालीमाटी खामाही सडक मर्मत योजना	300000
4	डाँडागुठ सडक निर्माण	200000
5	सडक निर्माण तथा मर्मत इन्धन खरिद	600000
6	रिष्टाबोटे डाँडाटोल सडक मर्मत	300000
जम्मा		1950000
सामाजिक विकास तर्फ		
1	खानेपानी मर्मत संभार ओखरबोटे	200000
2	वासुडमाला सिमखोला लिफ्टिङ तथा खानेपानी योजना	300000
3	उत्तिसे खानेपानी मर्मत योजना	200000
4	महेन्द्रोदय मा.वि. फर्निचर निर्माण	150000
5	साकेला शिलि नाच प्रोत्साहन	200000
6	जनज्योति प्रा.वि. जस्ता पाता खरिद	200000

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका दुर्छिम, खोटाङ

7	टोल विकास संस्था तथा परिचालन	100000
8	दलित लक्षित कार्यक्रम	70000
जम्मा		1420000
आर्थिक विकास तर्फ		
1	क्रिटनाशक विषादी खरिद	100000
2	टनेल खरिद	250000
जम्मा		350000
वन वातारण तथा विपद व्यवस्थापन		
1	विपद व्यवस्थापन	150000
जम्मा		150000
सुशासन तथा संस्थागत विकास		
1	युवा तथा खेलकुद कार्यक्रम तथा सामाग्री खरिद	200000
जम्मा		200000
जम्मा		4070000
वडा नं. 8 धितुङ		
सि.नं.	योजनाको नाम	बजेट
भौतिक पूर्वाधार तर्फ		
1	शाखा सडकहरु मर्मत योजना	400000
2	दियाले पन्थे सडक विस्तार योजना	200000
3	मचावारी बरभर सडक विस्तार योजना	100000
4	नयाँ वस्ति सडक विस्तार योजना	100000
5	बोहोरे खोला एवं ओडारे सडक विस्तार योजना	300000
6	प्रहरी चौकी धितुङ सडक स्तरोन्नती योजना	200000
जम्मा		1300000
सामाजिक विकास तर्फ		
1	वडा कार्यालय शौचालय निर्माण	300000
2	महिला आमा समूह भवन मर्मत योजना (दिपखर्क)	50000
3	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम	50000
4	तिज विपेश कार्यक्रम	100000

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका दुर्धिम, खोटाङ

5	साकेलाशिलि प्रोत्साहन कार्यक्रम	70000
6	विपन्न तथा दलित वर्ग सुरक्षित आवास कार्यक्रम	500000
7	छागे थाक्ले रातेखोला खानेपानी योजना	100000
8	विपन्न वर्ग विद्युत विस्तार सहयोग कार्यक्रम	150000
9	महिला आमा समूहलाई कुटानीपिसानी मिल वितरण	200000
जम्मा		1520000
आर्थिक विकास तर्फ		
1	बखुवा आहाल स्तरिकरण योजना	150000
2	कृषि विषादी व्यवस्थापन	300000
4	हात्तिआहाल पशुपालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	200000
जम्मा		650000
वन वातारण तथा विपद व्यवस्थापन		
1	विपद व्यवस्थापन	300000
जम्मा		300000
सुशासन तथा संस्थागत विकास		
1	युवा तथा खेलकुद प्रवर्द्धन कार्यक्रम	150000
2	वडा कार्यालय व्यवस्थापन	150000
जम्मा		300000
जम्मा		4070000
वडा नं. 9 सल्ले		
क्र.स.	योजनाको नाम	विनियोजित बजेट
भौतिक पूर्वाधार विकास तर्फ		
1	सल्लेका सडकहरु मर्मत, निर्माण र इन्धन खरिद योजना	700000
2	सडकलाई ढुङ्गा ढुवानी सेवा योजना	100000
3	जनता मा.वि. भवन मर्मत तथा रंगरोगन योजना	150000
4	भिमसेनथान भवनको फर्निचर र शौचालय व्यवस्थापन योजना	100000
5	महंकला प्रा.वि चवन कम्पाउण्ड गारो निर्माण योजना	200000
6	चिचङ्गा गाँउघर क्लिनिक भवनको भुइँ ढलान र शौचालय निर्माण	200000
7	दाहालडाँडा आहाद हुदै भञ्ज्याङ सिंचाइ योजना	200000

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका दुर्छिम, खोटाङ

8	सिद्धरेटार सिंचाइ योजना	200000
जम्मा		1850000
सामाजिक विकास तर्फ		
1	कामीटोल बस्ती संरक्षण योजना	200000
2	ढल्के देवि मन्दिर निर्माण योजना हात्तिटार	100000
3	रोखेमा मगरगाँउ खानेपानी निर्माण योजना	300000
4	बाल कन्य देवि मन्दिर निर्माण योजना टिमुरे	150000
5	माहाभिर खेल मैदान निर्माण	275000
6	कोशेली भेटघाट तथा सेवा परामर्श कार्यक्रम	100000
जम्मा		1125000
आर्थिक विकास तर्फ		
1	कृषि सामग्री र कृषि विषादी खरिद	200000
2	उन्नत जातको बोका खरिद र औषधी व्यवस्थापन	150000
3	ग,घ वर्गको अपाङ्गहरुलाई जिविकोपार्जन टेवा कार्यक्रम	100000
जम्मा		450000
वन वातावरण तथा विपद व्यावस्थापन तर्फ		
1	वन वातावरण तथा विपद व्यावस्थापन	124000
जम्मा		124000
सुशासन तथा संस्थागत विकास		
१	युवा तथा खेलकुद कार्यक्रम	200000
२	वडा कार्यालयलाई ल्यापटप प्रिन्टर र ईन्भटर खरिद	200000
जम्मा		424000
कुल बजेट		3949000
वडा नं. 10 अर्खौले		
सि.नं.	योजनाको नाम	बजेट
भौतिक पूर्वाधार तर्फ		
1	सडक मर्मत सुधार योजना	300000
2	बिजुले आरुवोट लुबु ग्रामिण सडक निर्माण	300000
3	रिठाबोटे लैकुखोला ग्रामिण सडक निर्माण	200000

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका दुर्छिम, खोटाङ

4	बजार निस्कने पूर्वपटिको सिडी निर्माण	100000
5	अखौले गुप्तेश्वर सडक नालि निर्माण	100000
6	कालिका आ.वि. जल्केनी सडक निर्माण	400000
7	तल्लो डुडे ग्रामीण सडक निर्माण	300000
	जम्मा	1700000
सामाजिक विकास तर्फ		
1	युवा तथा खेलकुद कार्यक्रम	100000
2	महिला बालबालिका तथा दलित अपाङ्ग कार्यक्रम	250000
3	खानेपानी पाइप खरिद	200000
4	पन्चेबाजा खरिद ढाडगाँउ	100000
5	सरस्वती मा.वि. फर्निचर खरिद तथा विद्यालय मर्मत	150000
6	स्वास्थ्य चौकी मेशिन खरिद तथा भवन मर्मत	100000
7	प्रहरी चौकी जस्ताछानो परिवर्तन	50000
8	फेली जुकेखोला तल्लो कुलो पाइप खरिद	100000
9	बिजुले पञ्चावती मन्दिर व्यवस्थापन	100000
10	कालसका देवी मन्दिर व्यवस्थापन	100000
11	खानेपानी पाइप खरिद पामे	100000
12	सिकरकटेरी डांडाटोल बालविकास केन्द्र शैक्षिक सामग्री खरिद	100000
13	कालिका आ.वि. फर्निचर खरिद	60000
14	देविथान मन्दिर व्यवस्थापन	100000
15	सुत्केरी ढुङ्गा साना कृषि सहकारी संस्था तालिमहल निर्माण	100000
16	सामुदायिक सरोकार सहकारी संस्था मेशिन औजार खरिद	50000
	जम्मा	1760000
आर्थिक विकास तर्फ		
1	कृषि जन्य विषादी खरिद	150000
	जम्मा	150000
वन वातारण तथा विपद व्यवस्थापन		
1	विपद व्यवस्थापन	250000
2	अखौले बिजुले फोहोर मैला व्यवस्थापन	100000

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका दुर्धिम, खोटाङ

जम्मा		350000
कुल जम्मा		3960000
वडा नं. 11 राजापानी		
सि.नं.	योजनाको नाम	बजेट
भौतिक पूर्वाधार तर्फ		
1	विद्युत लाईन मर्मत तथा सामग्री ढुवानी	100000
2	भीमसेन थान देखि माटाखानी सम्म ग्रामिण सडक निर्माण	150000
3	ग्रामिण सडकहरु मर्मत तथा स्तरोन्नति	400000
4	निभारे बाट सिम्ले जोड्ने ग्रामिण सडक निर्माण	300000
5	सितले पोखरी मर्मत	70000
6	बाँसटार कुलो मर्मत	50000
	रेग्मीटार माथिल्लो कुलो मर्मत	150000
	तल्लो बेरखा ग्रामिण सडक मर्मत	100000
जम्मा		1320000
सामाजिक विकास तर्फ		
1	गैरी खोला पँधेरो मर्मत	50000
2	काल्ने खेत खानेपानी मुहान मर्मत	100000
3	सिम्लेखोला खानेपानी ट्याङ्की मर्मत	200000
4	घुरघुरे खानेपानी मर्मत	100000
5	सहरी स्वास्थ्य इकाई आहाले शौचालय निर्माण	200000
6	मंहकला छिताकुण्ड मन्दिर मर्मत	50000
7	खानेपानी पाईप खरिद (नमूना टोल र मंहकला आ.वि.)	100000
8	दलित/महिला लक्षित सीप विकास कार्यक्रम	150000
9	जनभावना आ.वि. छानो मर्मत तथा प्लाष्टर	200000
10	तीनकन्या कालिका भगवती मन्दिर मर्मत	50000
11	चम्पावती आ.वि. घेराबारा	150000
12	जलमाया देवी थुम्कीबारी छानो मर्मत	50000
13	दलित लक्षित आरन मेसिन खरिद	50000
जम्मा		1450000

हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका दुर्धिम, खोटाङ

आर्थिक विकास तर्फ		
1	दुधकुण्ड कृषि पोखरी ढलान तथा मर्मत	300000
2	विषादी खरिद	150000
3	उखु पेल्ले मेसिन खरिद भाटबेसी	200000
4	विपन्न तथा लक्षित समूहलाई उन्नत जातको विउ बोका तथा बंगुर वितरण	300000
जम्मा		950000
वन वातारण तथा विपद व्यवस्थापन		
1	विपद व्यवस्थापन	150000
जम्मा		150000
सुशासन तथा संस्थागत विकास		
1	वडा कार्यालय व्यवस्थापन	100000
2	युवा तथा खेलकुद	100000
जम्मा		200000
कुल जम्मा		4070000